

romániai magyar sajtó

A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének időszaki szakmai lapja • IV. folyam, XIV. évfolyam, 2018. 1. szám • Ingyenes példány



Hazatért a MÚRE Hunyad megyei riportkötete

Tavaszi közgyűlés Csíkszeredában	10
Sajtóról és tipográfiáról Árkoson	8
Szabotálja a kormány a nyomtatott sajtót?	15

MÚRE Brassai 2017 – július közepéig várjuk a képeket

A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete harmadik alkalommal hirdette meg a **Brassai Sajtófotó pályázatot**. Romániai magyar és külhoni fotóriporterek, újságírók jelentkezését várjuk, továbbá magyarországi vagy a világban másutt élő fotósok Romániában készült vagy a külhoni magyarok életével foglalkozó képeit.

Kategóriánként legfennebb 3-3 egyedi képpel és 2-2, legtöbb 8 képből álló sorozattal vagy képriporttal lehet jelentkezni. A zsűri a sorozatokat megbonthatja, és egyedi fotóként díjazhatja a kiemelt képet.

A pályaműveket az alábbi kategóriában várjuk:

1. Hír, eseményfotó (egyedi)
2. Fotóriport (sorozat)
3. Portré (egyedi)
4. Szociofotó, dokumentarista fotó (egyedi vagy sorozat)
5. Sport (egyedi vagy sorozat)

A jelentkezési lapot, az önéletrajzot és a pályaműveket a **murefoto@gmail.com** címre várjuk. A meghosszabbított beküldési határidő: **2018. július 15.**

A pályamű a kép címével, készítésének idejével és helyével, továbbá rövid önéletrajzzal együtt válik teljessé, sorozat esetében rövid leírással. További tájékoztatás, valamint visszajelzés a MÚRE Fotópályázat Facebook-csoporton keresztül is igényelhető. Egy pályázónak – függetlenül attól, hány kategóriában pályázik – csak egy nevezési lapot kell kitöltenie.

A nevezés ingyenes. A nevezéssel a pályázó kijelenti, hogy a kép(ek)et ő készítette 2017-ben, és rendelkezik a képek eredeti változatával.

A kiíró fenntartja a jogot, hogy a pályázati anyagból kiállítást szervezzon, albumot jelentessen meg. Jelentkezésével a pályázó ehhez beleegyezését adja.

A pályázaton manipulált képek nem vehetnek részt. Nem számít manipulációnak a hagyományos fotográfiai korrekció, a színek, tónusok és a fényerő beállítása, illetve a felvétel közben keletkezett technikai hibák eltávolítása. Manipulációnak számít a képek tartalmának megváltoztatása, képi elemek



(képünk illusztráció)

utólagos eltávolítása, vagy hozzáadása egy képhez.

A pályázaton legalább 2 megapixel felbontású, JPG formátumú képpel lehet pályázni. A maximális fájlméret 12 Mbyte. A képalírás maximum 200 leütés lehet szóközzel együtt, fotóriportok, képsorozatok bevezető szövege maximum 1500 jel.

A pályaműveket a kiíró által felkért romániai és magyarországi szakemberek bírálják el. A zsűri a pályázati feltételektől eltérő pályaműveket kizárja.

Az eredmény a zsűrizés lezárását követően, 2018 őszén válik nyilvánossá. A pályázókat a zsűri döntését követően elektronikus levélben értesítjük.

Díjazás:

Kategóriáktól függetlenül Brassai-díjban részesül a pályázat legjobb egyedi képe és/vagy sorozata. A pályázat összdíjazása 3000 lej, pénzdíjban a kategória győztesei, valamint a Brassai-díjas részesül. A MÚRE partnerek bevonásával különdíjakat adhat ki.

Marosvásárhely, 2018. május 10.

A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének Igazgatótanácsa

(A jelentkezési lap igényelhető a mure@mure.ro, illetve a murefoto@gmail.com címről.)

Tartalom

- 2 MÚRE Brassai 2017 – július közepéig várjuk a képeket
- 3 Rácz Éva: Sajtónapra: függetlenség
- 4 Tavasz közgyűlés Csíkszeredában
- 6 Ambrus Attila és Sarány István közös kötete Csókán (A Pannonrtv.com anyaga alapján)
- 7 Forró László: Magyar publicisztikák Bukarestben
- 8 Rácz Éva: Egymást támogató tartalom és forma – Sajtó és tipográfia ma, műhelymunka Árkoson
- 9 Támogatás helyi rendezvényekre!
- 10 Szűcs László: Az egynyelvű sátor
- 11 Rácz Éva: Véletlen
- 12 Gáspár Barra Réka: Hazatért a MÚRE Hunyad megyei riportkötete
- 14 Bővül a hazai magyar rádiós piac
- 15 Szabotálja a kormány a nyomtatott sajtót?
- 16 Vásárhelyi rádiósok a téli olimpián
- 17 Puskel Péter Arad megye kulturális nagykövete
- 18 NyelvVész – Magyar Sára rovata
- 20 „Szentül hiszem, hogy nekünk volt igazunk”
- 22 Köllő Katalin: Búcsú Horváth Andortól
- 23 Gáspár Sándor Tervek és díjeső – MSÚSZ kongresszus Kecskeméten

Címlapfotó: A Hunyad megyei riportkötet dévai bemutatója. Fotó: Forró Enikő

romániai magyar sajtó

Alapítva: 1993

Kiadja a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete
Felelős kiadó, felelős szerkesztő: Rácz Éva elnök
Postacím: 540027 Marosvásárhely – Tg. Mureș, Tusián utca 5. sz.
Web: www.mure.ro. Telefon: 0365-402-538. E-mail: mure@mure.ro
Szerkesztette: Szűcs László. Műszaki szerkesztő: Benkő J. Zoltán.
Készült az Europrint Nyomdával, felelős vezető: Derzsi Ákos



Sajtónapra: függetlenség

Március 15. a magyar sajtó napja. Nem a független magyar sajtóé, nem a behódolt magyar sajtóé. Nem a jobb- vagy baloldali magyar sajtóé. Nem a máshonnan forrás nélkül összemásolt, sem a csak eredeti, ellenőrzött információt közvetítő magyar sajtóé.

Csak nyelvi különít el minket ez az ünnep. Elkülönít látszólag az amerikai sajtótól, ahol előbb volt a média kereskedelmi vállalkozás, mint szolgálat, a némettől, ahol a területi rádió- és tévéstudiók alkotják a közszolgálat legfontosabb elemeit, és a svájctól is, ahol népszavazás döntött arról nemrég, hogy nem törlik el a közszolgálati médiát, mert szükséges a függetlensége. S elkülönít a repülővel kétóránnyira lévő Máltától, ahol a háza előtt robbantották fel autójában Daphne Caruana Galiziát. Elkülönít a reggeltől délutánig autóval is elérhető, mégis két határra lévő Szlovákiától, ahol Ján Kuciakot barátnőjével együtt lelőve, holtan találták 2018. február 25-én. Az utóbbi két újságíró közös ambíciója volt a politikusok piszkos ügyeit felderíteni – amit elég nehéz szakmai függetlenség nélkül megvalósítani. Biztosan vannak mások is, akik újságíróként hasonló ügyekkel foglalkoznak, többször gondolok mostanában rájuk, mint... azelőtt. Mondjuk azelőtt, hogy saját szememmel láttam a máltai újságíró emlékhelyét, s azelőtt, hogy a 28 éves szlovákiai kolléga történetét elolvastam volna.

Látunk, éreznünk kell azt is: nyelvi azonban egyesít minket ez az ünnep. Összekapcsol mindazokkal, akiket – hozzánk hasonlóan – százezrekben, kisebbségként vagy nemzetiségként tartanak nyilván, és elnevezésünkben is benne van, hogy határok választanak el minket egymástól. Azokkal, akikkel nem egyformán vagyunk függetlenek. De általuk talán többet, jobban – de feltétlenül: másképp – tudunk olyan, minket is érintő jelenségekről, olyan mindannyiunkra veszélyes szabályozásokról vagy döntésekről, amelyek intő jelek lehetnek a saját jövőnkre nézve is.

De, ha már a jövőt nem tudjuk előre látni, elmondok egy történetet a múltból, Tibori Szabó Zoltán mesélte a kilencvenes évek elejéről. Televízióműsorba hívták, amelyben további résztvevőként nacionalisták ültek vele szemben a – kérése szerint élő – műsorban. A nyilvánvalóan barátságosra tervezett beszélgetést azzal indították, hogy megkérdezték tőle: lapja, a Szabadság független-e – s arra számítottak, hogy feltétlenül függetlennek fogja mondani. Azzal okozott meglepetést, hogy azt válaszolta: természetesen: nem, mert soha nem lehet független olvasóitól.

Hogy a jószándékú vitapartnerek milyen színeket öltöttek és milyen szépeket gondoltak dolguk végezetlen, azt fedje jótékony homály. De tanulságként álljon itt a Tibori Szabó Zoltántól örökölt függetlenségi nyilatkozat: a sajtó, a média egyetlen szerkesztője egyetlen pillanatig sem képzelheti magát függetlennek olvasóitól, nézőitől, fogyasztóitól.

Bárcsak ez lenne a mai magyar sajtó egyetlen függősége!

Rácz Éva

Tavaszi közgyűlés Csíkszeredában

Hamisítatlan téli környezetben tartotta szokásos tavaszi közgyűlését március 23-án Csíkszeredában a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete. A kiadós hajnali, majd egész napos havazás néhány nappal húsvét előtt még a házigazdák számára is szokatlan volt.

A Megyeháza kis tanácsterében mintegy húsz tag jelenlétében a napirend elfogadása után előbb az egyesület 2017. évi költségvetésének végrehajtásáról hangzott el az elnöki beszámoló, majd a cenzori jelentés. Ezek elfogadása után foglalta össze Rácz Éva elnök a tavalyi eseményeket, kiemelve, hogy folyamatos támogatónk volt 2017-ben is a BGA Zrt. valamint az RMDSZ és a Communitas Alapítvány. Mint elhangzott, a több magyar újságírószervezetek alkotta Média Önszabályzó Testületben a múlt évben adta át a MÚRE a soros elnökséget a magyarországi Sajtószakszervezetnek, miután sikerült felvenni a tagok sorába a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesületét is.

A további programok kivonatát kronologikus sorrendben említjük:

- **január 11.** Brassai-2015 Sajtófotó-kiállítás Marosvásárhelyen;
- **január 20.** Erdélyi médiajelentés címmel konferencia, majd kerekasztal-beszélgetés Kolozsvárott (szervező: Kolozsvári Akadémiai Bizottság);
- **február 1.** A Brassai-2016 sajtófotó pályázat kiírása;
- **február 3.** filmklubest Marosvásárhelyen (Görgény vára és kastélya);
- **február 4.** PRESSing kupa, Marosvásárhelyen;
- **február 12.** kötetbemutató Besztercén (*Hol vagytok, temesvári magyarok?*);
- **február 18.** Csíkszereda, a Brassai-díj átadása, kiállításmegnyitó a megyeházán;
- **március 7.** Csíkszereda, kiállítás a MÚOSZ 33. Sajtófotó-pályázat anyagából;
- **március 15.** A MÚOSZ Aranytoll-díját vette át a MÚRE javaslatára tagtársunk, Szabó Zsolt;
- **március 23.** Csíkszereda: A Szabad Sajtó Napja Székelyföldön;
- **március 25.** közgyűlés Kolozsváron;
- **március 28.** Marosvásárhely: Bodor Pál megemlékezés filmvetítéssel;

- **április elején:** Az EMKE Spectator-díjat adományozott Nagy Miklós Kundnak, a Népujság szerkesztőjének;
- **május 11–14.** KMÚEK-találkozó Kárpát-alján;
- **május 15–16.** részvétel a Magyar Sportújságírók Szövetsége (MSÚSZ) győri kongresszusán;
- **május 22.** Brassai 2016 sajtófotó-kiállítás megnyitása Bukarestben;
- **május 24.** Media vs. User Generated Content – konferencia, Kolozsvár (társ-szervezők: BBTE Újságírás Intézet, Medea Egyesület, Minerva Művelődési Egyesület);
- **június:** csatlakozás a román újságírók által indított Respect mozgalomhoz;
- **július 7–9.** Hunyad megyei riporttábor Déván;
- **július:** MÚRE-tagok részvétele a Vajdaságban a VMÚE szervezte riporttáborban;
- **szeptember 25.** Temesvár: 20 éves a Körkép a végekről;
- **szeptember 29. – október 1.** Őszi MÚRE-tábor: Adytól az adatokig (Székelyhíd, Bihar megye), szakmai díjaink átadása;
- **november 11.** Hírcsatornák és a szórvány – Szórvány-napi találkozó Kolozsvárott;
- **november 17–19.** Sajtó és tipográfia ma, workshop – Nagyvárad, Posticum központ (Előadók: Benkő J. Zoltán, Szűcs László, Ujvárossy László);
- **december 19.** Brassai-2016 Sajtófotó-kiállítás a kolozsvári Minerva-házban. Minden hónap 13-án megjelent a *Nyelv-Vész* rovat újabb írása a mure.ro honlapon.

*

Ambrus Attila elnök távollétében Szekeker Attila alelnök olvasta fel a Becsületbíróság 2017. évi tevékenységéről szóló beszámolót. Kisebbségi ügyek mellett a testület november 8-i Állásfoglalása keltezt komolyabb médiafigyelmet, melyben megállapították: „A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének Becsületbírósága az újságírói etika megsértésének tartja a Transindex.ro portál főszerkesztőjének, Kulcsár Árpádnak november 5-én közölt



Szűcs László, Gáspár Sándor, Rácz Éva és Szucher Ervin

Erdélyben nem merült fel senkinek a neve szexuális zaklatások kapcsán? Akkor íme egy történet című, illetve a november 6-án névtelenül posztolt Újabb fejlemények Váta Lóránd-ügyben, és néhány fontos kérdés tisztázása című írást, amelyek látszólag a #MeToo-kampányhoz csatlakoznak, azonban valójában nem intézményes hatalmi visszaélésről szólnak, így lejárató kampánynak minősülnek.”

Ezúttal is elhangzott, a BB-nek érdemes előzetes megkeresések, beadványok hiányában is reagálnia a médiában tapasztalható, etikai szempontból kérdéseket felvető jelenségekre.

*

A Spectator Alapítvány tevékenységéről Karácsonyi Zsigmond leköszönő elnök tartott tájékoztatót a Közgyűlés tagjai előtt. Később, a Közgyűlés után a Spectator kuratóriumába két új tagot választottak Rácz Éva és Szűcs László személyében, majd előbbi elnökévé választotta a testület.

*

Rácz Éva ismertette a MÚRE 2018. évi költségvetés-tervezetét, illetve a tevékenységi tervet. Ez utóbbiban újdonságot jelent, hogy a területi tevékenység megerősítésére keretet különít el az Egyesület a tagdíjakból befolyt összegből. Bármely megyéből pályázhatnak a kollégák olyan rendezvények finanszírozására, amelyen legalább 2-3 szerkesztőség munkatársai részt vesznek.

Javaslatként vetődött fel a könyvkiadási tevékenység megerősítése érdekében az egyesület bejegyeztetése kiadóként Bukarestben a Nemzeti Könyvtárban.

Szó esett a MÚRE weboldalának fejlesztéséről, ezen belül kérés fogalmazódott meg a tagok, a sajtóban dolgozók felé, hogy segítsék adatokkal, észrevételekkel a Média-cimtar folyamatos frissítését.

Az idei riporttábor a Szilágyságban lesz július első felében, s hasonlóan a tavalyi dévaihoz, ezúttal is újságíró szakos (BBTE) diákokkal együtt. Legutóbb a megyében 2001-ben volt MÚRE-rendezvény, Szilágysomlyón.

Október 12-13-án több év után ismét Gyergyószárhegy lesz az őszi MÚRE-tábor helyszíne.

November 10-én szórvány-napi tanácskozás helyszíne Kolozsvár vagy Marosvásárhely.

Folytatódik a Sajtó és tipográfia workshop-sorozat, egy székelyföldi és egy Kolozsvár közeli helyszínen.

További városokban tekinthetik meg az érdeklődők a tavalyi Brassai sajtófotó-pályázat anyagát (Nagykároly, Marosvásárhely, Bukarest), az idei pályázat fotóit elsőként a szárhegyi találkozón mutatjuk be.

Terveink között szerepel az együttműködési megállapodás megújítása Hargita Megyei Tanácsával.

*

Külön foglalkozott a Közgyűlés az egyesület Működési szabályzatával. Az elkészült szöveget a módosítási javaslatokkal együtt kiküldik a tagsághoz, várva a további észrevételeket, s ezek összegzése után az őszi Közgyűlés dönt az elfogadásáról.

Ugyancsak szóba került a MÚRE tervezett közhasznú szervezetté való tétele, az ügy jogi háttere, a lehetséges megoldások.

*

A területi és a megyei tevékenységek remélt megélénkítése kapcsán a téma napirendre vételét javasló Szűcs László arra hívta fel a figyelmet, hogy megoldatlan, illetve rendezetlen a megyei képviselet, az Igazgatótanács három, az egyes régiókat képviselő tagja mellett a legtöbb megyében jelenleg nincs az egyesületnek megbízottja. A javaslattevő szerint hasznos lenne eltolni a MÚRE tevékenységét a kisebb, helyi rendezvények irányába, akár a nagyobb rendezvények terhére. Az a javaslat is elhangzott, hogy ne szabjunk felső keretet a költségeknek a helyi tevékenységekre vonatkozó belső pályázaton.

A Közgyűlés május 1-ig adott határidőt az IT-n belül elsősorban a területi megbízottaknak, hogy javaslatot tegyenek: hogyan erősítenék a megyei képviseletet, s kezdeményezzék helyi programok szervezését.

Ambrus Attila és Sarány István közös kötete Csókán

Több erdélyi helyszín után a Vajdaságban is bemutatták két kollégánk ikerkönyvét, mely publicisztikai szövegeiket tartalmazza. A kiadványt Léphaft Pál rajzai teszik teljessé. A vajdasági körutat a 15 éves Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete szervezte.

Egy könyvben két különálló kötet – így jellemezhető a közös munka. Ambrus Attila válogatása a *Szóbeszéd* címet kapta, megfordítva a könyvet pedig már Sarány István *Szertelen szószedet* című válogatását olvashatjuk. A szerzők saját publicisztikai írásaikból mutatnak be egy-egy részletet.

Sarány István, főszerkesztő, *Hargita Népe* napilap, Csíkszereda: „Próbáltam kritikus szemmel újraolvasni az írásaimat, és természetesen azokat válogattam ki, amelyek a napi eseményeken is túlmutatnak. Tehát, amelyikről úgy éreztem, hogy 3-4 év elteltével is van még mondanivalója annak az írásnak.”

Ambrus Attila öt évre visszamenő írásai közül válogatott, a kötetbe pedig fordított időrendi sorrendbe kerültek bele. Ezáltal egyfajta rálátást kívánt nyújtani az elmúlt öt évre vonatkozóan.

Ambrus Attila, főszerkesztő, Brassói Lapok, Brassó: „Együttal le is zártam ezt a periódust, amely egyike volt azoknak az időszakoknak, amikor az erdélyi magyar újságírók még bizakodva tekintettek a jövő felé. Ez a periódus sajnos véget ért, de úgy érzem, hogy érdemes kötetbe zárni ezeknek az írásoknak az optimizmusát, hogy meríthessen belőle az, aki reméli, hogy visszatérnek azok az idők, amikor derúlátóbban lehet a jövőbe tekinteni.”

A vajdasági könyvbemutatókat a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete szervezte. Már több mint tíz éve jó kapcsolatban állnak a Magyar Újságírók Romániai Egyesületével.

Tóth Livia, alelnök, VMÚE: „Mivel ennek a kötetnek van egy vajdasági szála, a harmadik szerző, ha mondhatjuk így, Léphaft Pál, a Magyar Szó karikaturistája, tehát az ő rajzai, karikatúrái vannak a kötetben. Ezért tartottuk fontosnak, hogy az itteni közönség is megismerkedjen vele.”

A kötetet Újvidéken az Európa Kollégiumban is bemutatták.

A Pannonrtv.com anyaga alapján

A két szerző között Tóth Livia, a VMÚE alelnöke



Magyar publicisztikák Bukarestben

Meghitt légkörben mutatták be május 29-én Bukarestben, a Petőfi Sándor Művelődési Központban Sarány István és Ambrus Attila könyvét, amelyet Léphaft Pál karikatúrái illusztrálnak.

Sarány István, a *Hargita Népe* és Ambrus Attila, a *Brassói Lapok* főszerkesztője publicisztikáiból válogattak egy-egy kötetre valót. Léphaft Pál vajdasági újságíró, karikaturista a brassói hetilapban megjelent munkáiból válogatott a cikkekhez illő alkotásokat, és ő alkotta meg a kötet tipográfiai arculatát is. A kötet egyik oldaláról olvasva Ambrus Attila *Szóbeszéd* cím alá gyűjtött írásait, a másíkról Sarány István *Szertelen Szószedetét* tartalmazza. A két szerző, amint a bemutatón is elhangzott, egymásnak háttal áll, kölcsönösen védekezve, mint amikor kutyák támadnak az emberre, hiszen a publicisztikát jegyző újságíró alkotását abban lehet a legjobban lemérni,

hogy hányan támadják véleményéért. Ma-napság egyre ritkább a véleményét őszintén kimondani merő újságíró, sőt, amint a bemutató kapcsán kialakult beszélgetésből is kitűnt, a 40 év alatti újságírói korosztályból szinte teljesen hiányzik a véleménynyilvánításra való késztetés, nem lehet fiatal jegyzetírót találni, és ezt már nem a két jegyzetíró, hanem a mindennapjaiban lapszerkesztéssel és kiadással foglalkozó Ambrus Attila és Sarány István mondták a megjelenteknek. Léphaft Pál nem utazott Bukarestbe a Vajdaságból, mégis ott volt velünk az este a bukaresti Petőfi Művelődési Központban, hiszen karikatúrái megmosolyogtatták a jelen lévőket, a könyvben megjelent rövid bemutatkozásának felolvasása pedig nevetésre késztette az egybegyűlteket, hiszen mindegy, hogy ceruzát vagy tollat fog kezébe Pali, humora felülmúlhatatlan.

Forró László

Egymást támogató tartalom és forma

Sajtó és tipográfia ma, műhelymunka Árkoson

„A tördelés vezesse is a tartalomban az olvasót, de néha lepjük meg! Az olvasónak is jobban tetszenek az egyszerű dizájnok, mint a túlbonyolított rendszerek, amelyben elvesz a tartalom. Ennél csak egy rosszabb: a felemás megoldások” – ezzel kezdte a résztvevő lapok tördelésének elemzését Benkő J. Zoltán előadó a *Sajtó és tipográfia ma* című workshop második találkozásán. Az Árkoson június 15-16-án szervezett műhelymunkán a térségből jelen voltak a *Hargita Népe* lapcsoport (a napilap mellett a *Székely Gazda* és a *Székely Konyha*), a *Háromszék*, a *Székely Hírmondó* és a szépvízi *Nádi Suttogó* munkatársai. A képzéssorozat támogatója a Communitas Alapítvány.

Az első, Nagyváradon múlt év októberében szervezett találkozóhoz hasonlóan, a szakértő ismét felhívta a figyelmet a címlapok változatosságának és a hajtáspont fölött megjelenített tartalmának fontosságára.

Általánosnak tűnik, hogy nincs jól megoldva az elválasztó vonalak és az alattuk lévő címek egymáshoz viszonyított helyzete, és elterjedt a túl sok vonal használata. Figyelni kell a képek egymáshoz viszonyított helyzetére, a képek és címek viszonyára. Jó megoldásnak bizonyul viszont, ha nem csak egész hasábokban képzelik el az oldalak tördelését, hanem lehetőség van a képek és



Szűcs László (középen): „A szerkesztő azt tegye be az újságba, amit ő is szívesen olvasna.”



szövegek „félhasábos” (azaz másfélhasábos vagy két és félhasábos stb.) tördelésére.

Szűcs László elsősorban tartalmi megközelítésből elemezte az előre is elküldött lapokat. Emlékeztetett: a cím és alcím, a kopffal együtt ki kell hogy adjon egy teljes kerek információt – amelyet általában kövérre vagy színesre emelnek ki a lapok –, és ezt majd újabb elemekkel egészíti ki a cikk további része. Ma a lapolvasók nagyobb része a híreket már megtalálja online felületen, ezért fontos szerkeszteni és „hazahozni” a hírügynökségi vagy máshonnan átvett témákat, hogy többlet tartalmat, hozzáadott értéket adjon a nyomtatásban megjelenő cikk.

„Persze, a szerkesztőségek folyamatosan csökkenő létszáma a sablonok felé visz el a szakmát. Várhatóan az online kínálja majd elsősorban az információt, az offline-print pedig az olvasmányosabb tartalom felé kell hogy elmenjen” – fogalmazott. Meglepőnek, de nem hibásnak találta hogy a napilapokban vezető anyagként előfordul olyan cikk, amely nem valamilyen friss hírre, hanem egy a lap olvasói számára fontos, aktuális jelenségre épül. Ugyanakkor hiányolta



Támogatás helyi rendezvényekre!

A MÜRE tavaszi, Csíkszeredában rendezett Közgyűlésén elfogadtuk azt a javaslatot, hogy a kisebb, helyi médiarendezvények szervezésének legyen anyagi fedezete.

Erre a célra 2018-ra 5000 lejes keretet különítettünk el, a feltétel, hogy az adott megyé-

ben vagy településen legalább 2-3 szerkesztőség vegyen részt a programban. A területi, megyei megbízottak egy-egy rendezvényre 500 lej felső határral igényelhetnek rendezvényeikhez támogatást. Reméljük, hogy az év végéig a teljes keretet felhasználjuk.

Benkő J. Zoltán:
„Az olvasó érdeklődését minden lapszámmal fel kell kelteni, viszont a figyelmét nem elég ébren tartani, hanem irányítani is kell”

A résztvevő kollégák egymás lapjaira is reflektáltak



az interjú műfajának használatát, továbbá az olvasót eligazító kommentárokat, hír-magyarázatokat. Tanácsként azt mondta: a szerkesztő azt tegye be az újságba, amit ő is szívesen olvasna.

A műhelymunka részeként gyakorlati tanácsokat fogalmaztak meg a szépvízi *Nádi Suttogó* helyi lap arculatával, szerkesztésével kapcsolatban.

A résztvevő kollégák egymás lapjaira is reflektáltak, illetve a műhelymunka összegzéseként a folytatásról is kérdeztük őket. Volt, aki a korrektorkor és olvasószerkesztők tanácskozásának szükségességét emelte ki, más pedig azt mondta: a tördelőknak most elmondott dolgokat a szerkesztőknek is tudniuk kellene, hiszen a lap közös mun-

kájukból áll össze. Elhangzott még, hogy igény volna politikai és gazdasági újságírás továbbképzésre (különös tekintettel a törvényhozás és az önkormányzatok működésére), valamint jogi/etikai, illetve fotós ismeretek oktatására újságíróknak. Emellett elhangzott: szükség volna a lapok digitalizálására-archiválására és a megyei lapok régi fotóarchívumainak feldolgozására is.

Az árkosi a MÜRE *Sajtó és tipográfia ma* képzéssorozatának második állomása volt. Az első, Nagyváradon, főleg a Partiumban működő lapok képviselői találkoztak 2017 novemberében, a harmadikon pedig Belső-Erdély lapjait gyűjtjük össze, 2018 szeptemberének elején.

Kép és szöveg: **Rácz Éva**

Az egynyelvű sátor

Könyvvásárok idejét éljük, szép az idő, túl szép is, túl nyáriás május elejéhez képest. De ki lehet telepedni a közterekre, ki is telepednek a standok, a könyves emberek. Egyazon héten várták az olvasókat a kolozsvári vagy a csíkszeredai könyvvásár mellett művekkel és műsorokkal Nagyvárad főterén, egy akkora sátorban, hogy abba egy nagyobb lakodalom ünneplő népe is elfért volna. Ahogy más kulturális programot, úgy könyvvásárt is mindenkinek szíve joga szervezni, a legegészségesebb, ha ez magánkezdeményezés, esetleg civil összefogás eredménye. Persze, tudjuk, hiába árucikk a könyv, még a többségi kínálatból (értsd, román nyelvű könyvek) sem feltétlenül nyereséges üzlet vásárt rendezni. Ez is lehet az oka annak, hogy a Szent László/Egyesülés téren a Nagyvárad Polgármesteri Hivatal és a Román Rádió (félreértések elkerülése érdekében: a közrádió) szervezte a hatvan kiadót és kereskedőt felsorakoztató expót.

Már a vásár zárónapján kérdezi valaki némi szemrehányással: miért nem kaphatók a sátorban magyar könyvek, legalább a várad kiadók, könyvesek megjelenhettek volna. Mi az oka a távolmaradásuknak? Amit biztosan tudok, hogy a Román Nemzeti Könyvtárban kiadóként hivatalosan bejegyzett Várad (Editura Varad), illetve a Holnap Kulturális Egyesület (Editura Holnap) sem szóban, sem írásban nem kapott meghívót a szervezőktől. Elsőre el is intézem az egészet magamban ennyivel, sajnos atekintetben sincsenek illúzióim, hogy a hatvan mellett két-három magyar nyelvű stand mennyire mozgatná meg a város magyar olvasóközönségét. De ha itt voltak a nagy bukaresti kiadók, itt lehetett volna egy-két jelentős pesti könyves műhely is. Ha már közpénzen szervezik, s ha még vagyunk itt még huszonegynéhány százaléknyan. S ha már olyan szerencsénk van, hogy polgármesterünk munkáját magyar ügyekben külön tanácsadó segíti. Megkérdezte vajon: „főnök, a mieinknek szóltatok?” S ha már az RMDSZ által delegált magyar tagja is van a közrádió igazgatótanácsának, neki nem kellett volna rákérdeznie egy ilyen több nagyváros érintő, évek óta szervezett expó kapcsán a kisebbségi részvételre? Ha már a hazai albánok ligája, a makedónok egyesülete, továbbá a muzulmánok egyesülete is képviselhette magát. De nem csak ezért.

Mondja már meg valaki, miről szól az érdekvédelem, az érdekképviselés? És mi értelme van akkor, ha nincs?

Szücs László

(Megjelent a Várad folyóirat 2018/5. számában)

Véletlen

Rákattintottam a közösségi médiában a Nemzet Lap- és Könyvkiadó Kft. közleményére. Gond nélkül átvitt az oldalra, megnyílt a tartalom. Meg azt is jelezte még, hogy az oldal értesítéseket szeretne küldeni, s kérdezte, hogy kérem-e azokat. Bevallom, egy pillanatig bizonytalankodtam... Kajánság motoszkált bennem, hogy bár semmilyen oldalnak nem szoktam igent mondani, ezt most aránylag kis kockázattal tehetném meg, hiszen épp azt készülök elolvasni, immár a hivatalos közleményből is, hogy április 11-től finanszírozási problémák miatt, megszűnik ez a tartalomszolgáltatás (meg a Lánchíd Rádió médiaszolgáltatása is). Aztán mégsem kattintottam. Pedig az oldal (még) működik.

Eszembe jutott egy korábbi beszélgetés: március elején, Budapesten a MÚOSZ székházában kolozsvári diákcsoportot látott vendégül az elnök, Hargitai Miklós, aki újságíróként úgy kényszerült szerkesztőséget váltani, hogy az előző, a Népszabadság, megszűnt. Emlékszem, arról kérdezte a fiatalokat, hogy miért akarnak újságírók lenni. Ők meg viszontfaggatták, hogy neki miért éri meg, ennyi év után, s ennyi változás, nyomás közepette. Nem ígérem, hogy szó szerint, de emlékszem a válaszára: amikor a cikket aláírod a saját neveddel, az jólesik; amikor a neved megjelenik az újságban, az is nagyon jó; s amikor a metrón valaki a szemed láttára épp azt olvassa, amit te írtál, na az még jobb érzés.

Egyetértek: ezért is érdemes.

De meddig még? És hol, és hogyan?

Eloolvastam a kiadó közleményét. Lakonikus, tényközlő. Mi más lehetne... Ha el akarták volna magyarázni, hogy mi miért történik, akkor valószínűleg nem is így történtek volna a dolgok. Az időzítés mindenképp elgondolkodtató. (Nem a költészet napjára gondolok.) Emlékszem, a magyarországi Népszabadság és a romániai Erdélyi Riport megszűnése után hangzott el a kerekasztal-beszélgetésen: a kiadó bármikor dönthet úgy, hogy beszünteti a lap megjelenését. Akkor is azt kérdeztem: értem, megteheti, de akkor ez így rendben is van? A riportosok azt mondták: nincs rendben, nem volt semmilyen előzetes figyelmeztetés, nem kértek tőlük esetleges költségcsökkentő megoldásokat, egyszerűen csak közölték velük, hogy megszűnnek. „Átalakították” saját magukat és erport.ro néven fut tovább a portál. (Ingyen, még meddig?)

Minden esetben arról is szól a döntés, hogy azt a műhelyt, azt a közösséget, azt a szakmai továbbképzőt, ahová a fiataloknak érdemes bekerülniük, felszámolják. Persze, az ott dolgozók-alkotók tovább fognak majd valahol máshol dolgozni és alkotni, de az már nem ugyanaz a légkör, nem ugyanaz a közösség, tehát nem ugyanazt adja, mint a korábban megszüntetett. S az ilyesmit is még csak tanuljuk, bár, sajnos, egyre gyakrabban kell elgondolkodnunk pályánk, munkánk értelmén.

Mert azóta elkészöntünk idehaza például attól a Reggeli Újságtól, amely próbálta megteremteni a magyar lappiaci konkurenciát Bihar megyében, majd többszöri átalakulás és politikai irányváltás után, főszerkesztő nélkül, előbb hetilappá lett, majd megszűnt lenni. Megszűnt, akárcsak az a rengeteg kiadvány, amely a nagy felszabadulás után megjelent és fennmaradni próbált Erdélyben, ki a piacról, ki a támogatóktól remélve a hosszú életet. Kár mindannyiukért! Várjuk, mi jön ezután.

S közben a „véletlen” hozza elélem a HVG felkérését, hogy (most indult kampányukban) támogassam a lapot adománnyal, egyszeri támogatóként vagy partnerként, majd kicsivel később azt a bejegyzést is, amely szerint a Szabad Pécs (szabadpecs.hu) közösségi finanszírozást indít vidéki laphálózat működtetésére Magyarországon.

A véletlennek ma sem hiszek. A közleménynek holnap sem.

Rácz Éva

Hazatért a MÚRE Hunyad megyei riportkötetete

Hazatért a riportkönyvünk – jelentette be köszöntésképp a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének elnöke a 2017-es dévai riporttábor nyomán született kötet bemutatóját a Téglás Gábor Elméleti Liceumban. A könyv előszavát jegyző Rác Éva MÚRE-elnök mellett szép számban tértek vissza a „tett színhelyére” a kötet szerzői is: Bögözi Attila, Szucher Ervin, Györffy Gábor, Forró László, Bartha Csaba, valamint Szűcs László, aki szerkesztőként ismertette a közel 300 oldalas kiadványt.

– 15 újságíró jegyezte a Kövek sorsok, bányák, emberek című kötetben szereplő írásokat és állíthatom, hogy a kortárs romániai magyar sajtó legjobb csapata ez, olyan kollégák, akik a leghűségesebbek ehhez a szakmához – értékelt a szerkesztő. Elmondta, a MÚRE újraindított riportkönyveinek immár ötödik kötete látott napvilágot, ami azonban merőben eltér a korábbi, Kalotaszegen, Besztercén, Óradnán, Temesváron született kötetektől, hiszen bár a tavalyi riporttábort dévai helyszínnel hirdették meg, a 30 újságíró, köztük 7 egyetemi hallgató Hunyad megye számos vidékét kereste fel – Hátszegen, Pusztakalánban, a Zsil-völgyében, Vajdahunyadon kutatva az itt élő magyarság múltját, jelenét.

– Számomra meglepő volt, hogy mennyire fontos a szórványbeli intézmények számá-

ra a sajtójelenlét – vette át a szót dr. Györffy Gábor, a BBTE Újságírási Intézetének adjunktusa, aki tavaly nyáron Csíbi László és Simonffy Katalin filmes kollégák társaságában vezette be az újságíró-hallgatókat a szakma világába. – A diákok dokumentumfilmet készítettek a riporttáborról, betekintést nyerve a szakma mindennapjaiba – fogalmazott Györffy Gábor, megemlítve, hogy ő maga is kíváncsi volt a Hunyad megyei magyar közösség bástyáira, ezért az Erdély-szerte jól ismert Corvin Kiadót kereste fel, mert látni akarta, hogyan működik a szórványban egy olyan kiadó, amely nem támogatásokból él, hanem folyamatos megújulásának köszönhetően marad meg a piacon.

Bögözi Attila 30 évvel korábban született élmények emlékével kereste fel újra a Zsil-völgyét, terjedelmes riportjában sok-sok pillanatképet villantva fel e vidék múltjából, jelenéből. A sokszor elkeserítő tényeket feltáró írás végszava: a Zsil-völgyi magyarság identitását illetően nem temetésre készül, hanem hitet épít a feltámadáshoz.

Szintén a Zsil-völgyi életet, annak egy paradox módon virágzó időszakát eleveníti fel Bartha Csaba, a temesvári rádió magyar adásának főszerkesztője. – Marosvásárhelyen születtem, de gyermekkoromat Lupényban töltöttem. A kötetben szereplő írás bizonyos vonatkozásban szentimentális kötődésről tanúskodik. Riportalanyom Zavada Emil, most már Déván élő nyugalmazott gyógyszerész, édesapám egyik legjobb barátja, akivel hajdanán marosvásárhelyi fiatal végzősökként együtt kerültek a Zsil-völgyébe. Alig tudtak románul, teljesen ismeretlen közegben kellett otthont teremteniük. De kiderült, hogy a pártvezetők sajátos népművelő elgondolásának köszönhetően sok hozzájuk hasonló fiatal értelmiségi került a Zsil-völgyébe. Elsősorban erről az időszokról beszélgetünk a kötetben – számolt be Bartha Csaba.

Szintén rádiós kollégája, a Bukarestben dolgozó Forró László az immár egy évtizede működő Dél-Erdélyért Kulturális Társaság tevékenységét tartotta fontosnak bemutatni, azt az örökségőrző munkát, amely meglátása szerint jelentősen hozzájárul a Hunyad megyei magyarság megmaradásához.



Winkler Gyula
EP-képviselő köszöntötte
a megjelenteket

Szucher Ervin a szórvány jó ismerőjeként érkezett a nyáron Dévára és a megyének mindenkor legszórványabb vidékét, a Hátszegi-medencét kereste fel annak tudatában, hogy némely településen 10-20 év múlva már hiába keresi a magyar szót. – Szász János, Hátszegre beszállító római katolikus lelkész azzal fogadott, hogy 14 év óta egyetlen egy gyermeket sem keresztelt és egyetlen fiatal párt sem esketett. (...) A református lelkész, Bódis Miklós nem jószántából jött e vidékre szolgálni. De a 7 évre szóló büntetését emberi oldalán túl isteni küldetesként élte meg és ez tartja itt ma is – villantott fel hátszegvidéki sorsokat a szórványt immár hivatástudattal járó Szucher Ervin.

A kötet további szerzői különböző okok miatt nem lehettek jelen a bemutatón. Tomcsányi Mária, aki egy kaláni család története kapcsán világít rá írásában a szórványvidéki ipari városok életére Rác Éva MÚRE elnökkel üzent meg riporttábori tapasztalatát: a Hunyad megyei megmaradásnak az a kulcsa, hogy az itt élők a könnyebb helyett a nehezebbet választották és hittel vallják, hogy akit ahova vet a sors, ott kell helytállnia.

A kötetben olvashatunk továbbá helytörténeti jellegű írásokat a Magna Curia aszszonyairól, a Boli barlangról, Barcsay Ákos

emlékoszlopáról, a vajdahunyadi ferencesokról. Némely közülük a mába is átível. Kedves képet tár fel riportjában Ambrus Melinda a Szent Ferenc Alapítvány életéből, megismerhetjük a dévai református egyházközség lelki megújulásra való törekvését, kitartó építkezési szándékát, a maroknyi, de egyre erősödő dévai unitárius közösséget, a bukovinai székely hagyományok dévai élétőit, találkozzunk Mátyás József képzőművész emlékezetével és három portréinterjú is helyet kapott a kötetben, melyekben a szerzők Winkler Gyula EP-képviselővel, Széll Lőrincz megyei ifjúsági és sportigazgatóval, illetve Gáspár-Barra Réka újságíróval beszélgetnek.

A könyvbemutató alkalmával a szerkesztő elmondta: tekintettel a riporttábor időpontjára, mely a nyári nagyvakációra esett, a megye életében oxigént jelentő Téglás Gábor Elméleti Liceum bemutatása kimaradt a kötetből. És tény, hogy még számos bástyaként szolgáló intézményt, közösséget, önzetlen munkát végző közösségi embert kellett volna bemutatni, ahhoz, hogy a kép valamelyest teljes legyen. A kötetbemutatóon nem csupán a riportalanyok többsége volt jelen, de sok-sok olyan lelkes képviselője is a helyi magyar közösségnek, akiknek munkája nélkül nem születne egy összességében pozitív kicsengésű riportkötet Hunyad megyéről.

Winkler Gyula EP-képviselő, a riporttábor és a kötet jelentős támogatójaként köszönetet mondott a tábor szervezőinek, a könyv szerzőinek és további együttműködésről beszélt, hiszen Hunyad megyében még bőven van kiról, miről írni. Reménységünk szerint tíz, húsz, akár száz év múlva is!

Gáspár Barra Réka
(Forrás: Nyugati Jelen)

Dedikálnak a szerzők
Fotók: Forró Enikő



A közönség a dévai Téglás
Gábor Liceum aulájában



Bővül a magyar rádiós piac

Csíkszereda vételkörzetében, 101,7 MHz lesz a frekvenciája a *Szépvíz FM* rádióknak, amelyet a Szépvíz Rádió KFT működtethet, miután 2018. június 7-án elnyerte a jogot a sugárzásra.

Az Országos Audiovizuális Tanács által közzétett adatok szerint, a meghirdetett frekvenciára pályázott még a *Radio Jurnal Spiritual* kulturális csatorna, valamint a *Radio ZU*, a *Radio Star*, a *Radio Guerrilla* és a *PRO FM*.

Ugyanezen a versenytárgyaláson, Kovásznán kapott újabb frekvenciát a Mária Rádió Erdély (92,3 MHz). Ellenfelei voltak: a *Radio Jurnal Spiritual* és a *Radio Guerrilla*.

A legtöbb, jelenleg 8 földi sugárzású frekvenciát birtokló hazai magyar kereskedelmi rádiótulajdonos továbbra is a Voice Media Center Kft. Az általa működtetett *City Rádió* 2004-ben kapta első, szatmárnémeti frekvenciáját (106,4 MHz). Ezt követte 2005-ben Nagyvárad (93,8 MHz), 2008-ban Zilah (103,3 MHz), 2013-ban – első székelyföldként – Borszék (89 MHz), 2015-ben Máramarosziget (97,4 MHz) és Kovászna (96,8 MHz), majd 2017-ben Nagybánya (104,2 MHz) és Barcarozsnyó (88,5 MHz) – ez utóbbi kettőn idén június végéig kellett megkezdeni a sugárzást.

A tulajdonos második szatmárnémeti frekvenciája időközben átkerült a már 7 licenct birtokló, egyházi jellegű műsort sugárzó Mária Rádió Erdély Kft. kezébe, valamint kérték a barcarozsnyói adó átköltötését Brassóba.

Tavaly egyébként a fenti tulajdonoson kívül a *Mária Rádió* jutott újabb frekvenciához Maroshévízen (94,4 MHz), a kolozsvári *Paprika Rádió* pedig Bánffyahunyadon (97,3 MHz). Ezzel az utóbbi felzárkózott a két frekvencián sugárzók közé, a *Rádió GaGa*, a *Fun FM*, az *Erdély FM* és a *Plusz FM* (volt *Partium Rádió*) mellé. Ezek mindegyike egyetlen megyében birtokolja frekvenciáit.

Az Országos Audiovizuális Tanács áprilisban egyöntetűen elfogadta és jóváhagyta a Marosvásárhelyi Rádió újabb, 92,3 tizedes ultrarövid hullámsávú sugárzási engedélyét Gyergyószentmiklós vételkörzetében. Erre azért volt szükség, mert a Gyergyói-medencében nem mindenhol volt jó minőségben vételezhető a Marosvásárhelyi Rádió műsora.

A frekvencia beüzemelésére törvényesen egy év áll rendelkezésre, de a rádió szeretné minél hamarabb ezt megvalósítani. Ez már a Román Rádiótársaság feladata, hogy felszerelje az adót, és üzembe helyezze a frekvenciát.

Sportújságíró szakképzés

Megállapodást kötött a Magyar Sportújságírók Szövetsége a budapesti Testnevelési Egyetemen és a Nemzeti Sport kiadójával a sportújságíró-képzés megújítására. A többlépcsős oktatás első lépéseként ősszel posztgraduális kurzus indul, amelyre már lehet jelentkezni.

A három féléves képzésre bármely tudományterületen szerzett, felsőfokú végzettséget igazoló alapfokozatú (BA, BSc) vagy mesterfokozatú (MA, MSc) oklevéllel lehet

jelentkezni. Olyanokat is várnak, akik 2018 nyarán diplomáznak. A felvételhez, a kreatív önéletrajz mellett, bizottság beszélget a jelöltekkel, 2018. szeptember 10–14. között, a Testnevelési Egyetemen. A beszélgetésen kiderül majd a jelentkező sportszakmai, sportági tájékozottsága és motivációja is.

A félévenként 320.000 Ft tandíjas képzésre külföldről is lehet jelentkezni.

(További részletek a Testnevelési Egyetem honlapján – tf.hu)

Szabotálja a kormány a nyomtatott sajtót?

A Romániai Magyar Nyelvű Helyi és Regionális Lapkiadók Egyesülete „sajnálattal vette tudomásul, hogy a Munkaügyi Minisztériumnak nem áll szándékában megoldani a részmunkaidős munkavállalókat, illetve munkaadójukat sújtó hátrányos megkülönböztetést”, veszélyeztetve a lapterjesztést, a nyomtatott sajtó fennmaradását.

„Az újságnak az előfizetőhöz való eljuttatására a kiadók vagy saját terjesztőhálózatot működtetnek, vagy pedig lapterjesztő magánvállalatokkal dolgoznak össze, de mindkét esetben a foglalkoztatottak részmunkaidősek. [...] Egyszerűen értelmetlen 8 órára alkalmazni egy-egy kihordót. Másfelől, amennyiben a lapterjesztő részmunkaidővel dolgozik, de alkalmazója a minimálbér után köteles fizetni a különféle járulékokat, az olyan anyagi terhet ró a munkaadóra, amely a csődhöz, közvetve a romániai (magyar nyelvű) írott sajtó eltűnéséhez vezethet, hiszen példányszámunk több mint 80%-át terjesztjük előfizetési alapon.”

Az egyesület márciusban fordult beadvánnyal Lia Olguța Vasilescu miniszter aszszonyhoz, és miután nem kapott választ a petícióra, Kulcsár-Terza József-György RMDSZ-es képviselő május elején írásos

kérdést intézett a munkaügyi miniszterhez. „Erre adott válaszában Lia Olguța Vasilescu kifejti, hogy a társadalombiztosítási járulékokat a Pénzügyminisztérium kezeli, és ugyanazon törvény szerint a kormány alárendeltségébe tartozó más közintézmény nem dolgozhat ki olyan szabályokat, amelyek a törvénykönyv előírásait érintik.”

A Romániai Magyar Nyelvű Helyi és Regionális Lapkiadók Egyesülete már áprilisban beadványt juttatott el a Pénzügyminisztériumhoz is, de választ nem kapott „így ez esetben is parlamenti érdekvédelmi szervezetünk segítségével, interpelláció útján remélünk valamilyen választ, remélhetőleg a mostaninál sokkal kedvezőbbet. A két minisztériumhoz eljuttatott beadványunkban az illetékesek segítségét és támogatását kértük a 2017/79-es és 2018/3-as számú sürgősségi kormányrendelet, valamint a 2017/4-es számú kormányrendelet bizonyos előírásainak újragondolása érdekében, mely rendeletekkel a kormány gyakorlatilag arra kötelezte a cégeket, hogy részmunkaidős alkalmazottaik után fizessék ki azok teljes munkaidőre, minimálbérré számított szociális és egészségügyi járulékait”, fogalmaz a közlemény.

„A Romániai Magyar Nyelvű Helyi és Regionális Lapkiadók Egyesülete – amelynek tagjai a *Bihari Napló* (Nagyvárad), *Hargita Népe* (Csíkszereda), *Háromszék* (Sepsiszentgyörgy), *Népújság* (Marosvásárhely), *Nyugati Jelen* (Arad), *Szabadság* (Kolozsvár), *Szatmári Friss Újság* (Szatmárnémeti) napilapok kiadói – továbbra is tudatában van annak, hogy a 2017/79-es és 2018/3-as számú sürgősségi kormányrendelet, valamint a 2017/4-es számú kormányrendelet célja a feketemunka, illetve a „szürkemunka” felszámolása, mely célokkal egyetértünk, és amelyeket mi is szorgalmazunk kiadványainkban, de úgy gondoljuk, az illetékes állami intézményeknek ki kell dolgozniuk egy olyan szabályozást, amely megfelelő megoldást nyújtana mindazon tevékenységekre, amelyek esetében részben vagy teljes egészében szükséges a részmunkaidős foglalkoztatás” – zárul a dokumentum, amelyet Balázs Bence, az egyesület elnöke ír alá.

(A *Szabadság* alapján)

Mivel értelmetlen nyolc órára alkalmazni egy-egy lapkihordót, ezzel ellehetetleníti a lapterjesztést a kormány



Vásárhelyi rádiósok a téli olimpián

A Marosvásárhelyi Rádió két munkatársa, Kádár Zoltán és Szép Zoltán – akik 2012-ben a londoni nyári paralimpiai játékokról, majd 2016-ban a riói olimpiai és paralimpiai játékokról tudósítottak –, a a dél-koreai Pjongcsangban megrendezett 23. téli olimpiai játékokról tartottak kötetlen élménybeszámolót a Marosvásárhelyi Rádió 3-as stúdiójában.

A két kiváló rádiós, akik február 9-e és 25-e között naponta tájékoztatták a rádió hallgatóit a rangos sportünnepély legfontosabb eseményeiről, figyelemmel kísérve az erdélyi, a romániai és a magyarországi sportolók szerepléseit, idén újabb fejezetet írtak a romániai magyar sportújságírás történetében.

Kádár és Szép az élménybeszámolón az Erdélyből való elutazásuktól kezdve az

Észak-Korea határától, a demilitarizált övezettől 80 kilométerre lévő Pjongcsangba való érkezésükig, majd az olimpia ideje alatti munkájukról, tudósításaikról meséltek, az ottani emlékekről, élményekről, gasztronómiai különlegességekről számoltak be, és nem utolsósorban a hazai és anyaországi sportolók sikereiről beszéltek.

A matematika-testnevelő tanárból lett rádiós Kádár elmondta, hogy Szép Zoltán kollégája, barátja vette rá, hogy küldje el az akkreditációs kérelmét, amit egy hosszú folyamat után kaptak meg mindketten, de igazi bravúrnak számít, hogy a Marosvásárhelyi Rádiótól mindketten megkapták az újságírói engedélyt az olimpiára. Oda, ahol Romániából összesen öt akkreditált újságíró volt jelen, ketten a Román Olimpiai Sportbizottság hivatalos fotósaként és sajtósaként, a Román Televízió pedig egy embert

Két Zoli és egy flakon
Tusnád ásványvíz
Gangneung-ben



Puskel Péter Arad megye kulturális nagykövete

Ötvenéves újságírói és közírói pályája elismeréseként köszöntötték az Arad Megyei Tanácsnál 2018. április 13-án, pénteken Puskel Pétert. Az Arad megye kulturális nagykövete címet főként a helytörténeti kutatómunkájával, Arad ipartörténetének feltárásával és megismertetésével, sajtótörténetének megírásával, az aradi vértanúkhöz fűződő anekdoták összegyűjtésével, a békebeli boldog idők értékeinek megőrzésében végzett tevékenységével érdemelte ki – hangzott el a méltatások során.

Puskel Péter április 16-án töltötte be 77. életévét, 17 kötet szerzője, legalább ugyanennyinek társszerzője. Megkapta többek között már a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének Aranytollát, az RMDSZ Ezüstfnyó-díját, de ezúttal a román többségű megyei önkormányzat ismerte el életművét.



küldött, aki egyszerre volt operatőr és riportter is. A 30 éves Szép megjegyezte, hogy az akkreditáció mellett mindketten szponzorokat kerestek, csak így tudták kifizetni a borsos árú repülőjegyüket, a szállás, ellátás költségeit.

Kádár Zoltán elmesélte, hogy biztonságban érezte magát: „Ennyire biztonságban nem éreztem magam sehol, nem kellett arra gondolnom, hogy vajon megvan-e a pénztárcám, a telefonom, pedig több ezer ember volt körülöttünk. A koreaiak nem tudják, mi az, hogy lopás. Azt, aki lop, csal, gyilkol, gyakorlatilag kiközösítik, élő tévéadásban megalázzák, rekonstruálják vele a történeteket, s így nem csak ő kerül kellemetlen helyzetbe, hanem a családja, rokonai, ismerősei is. Ez, úgy látszik, távol tartja őket a bűnözéstől” – mesélte a 47 éves újságíró. Elmondta, hogy olyan sportágakat láttak élőben Dél-Koreában, amit addig csak a tévében néztek: például curlinget, bobot, síugrást, ráadásul a legjobbakkal, a világsztárokkal.

Mindkettőjük számára a legkiemelkedőbb esemény az volt, hogy ott voltak az első aranynál, amit téli olimpián magyarok szereztek. „Élőben láthattuk az egészet, üvöltöttünk, elénekeltük a himnuszot,

kezet foghattunk velük, autogramot kérhettünk tőlük. Ez egyedi és megismételhetetlen pillanata a magyar sporttörténelemnek, az erdélyi magyar sportújságírásnak és a Marosvásárhelyi Rádióknak is” – vélte Kádár Zoltán, aki három olimpián, két paralimpián volt jelen, összesen több mint 60 világversenyen, amelyből 20 európai, világ- és olimpiai rendezvény volt.

Kollégájával, Szép Zoltánnal – aki egykor futballozott, majd jégkorongozott és hajómodellezéssel is foglalkozott, aztán többszörös országos bajnok sítájfutó volt, részt vett tájfutó Eb-n, sítájfutó Ski Touron, világkupafutamokon is – ott szeretne lenni 2020-ban Tokióban a nyári olimpián, s négy év múlva Pekingben is.

Tokió számára különösen is fontos, hiszen édesapja, a néhai Kádár Antal (Bukaresti Dinamo) 1964-ben tornászként jelen volt ott – miután 1963-ban és 1964-ben öt országos bajnoki címet szerzett (egyéni összetett, korlát, lólengés, gyűrű és csapat) –, viszont Japánban a rendkívül erős mezőnyben egyéni összetettben az 51. helyen zárt, a csapatversenyen pedig a 12. helyen végzett a román válogatott tagjaként. Kádár Antal fiatalon, 48 éves korában hunyt el.

(A marosvásárhelyi *Népújság* alapján)

NyelvVész

Magyari Sára rovata

Magázódás és önöződés

A legtöbb nyelvi illemmel, protokollal foglalkozó írás megállapítja, hogy az önözés a legudvariasabb, a leghivatalosabb forma ugyan, de egyben a legtávolságtartóbb is. A magázás viszont a köznap, a személyesebb, de udvarias és közvetlen formát hordozza.

De mit tegyen a rádiós?

Rádióban hallom, hogy a műsorvezető, hol magázza, hol önözi vendégét vagy vendégeit. Az ingadozás talán abból is adódhat, hogy előítéletesek vagyunk a magázó formával szemben, létezik olyan ideológiai megközelítés, hogy magázni illetlenség, a magázás lekezelő stb. Pedig nincs így.

A legtöbb nyelvi illemmel, protokollal foglalkozó írás megállapítja, hogy az önözés a legudvariasabb, a leghivatalosabb forma ugyan, de egyben a legtávolságtartóbb is. A magázás viszont a köznap, a személyesebb, de udvarias és közvetlen formát hordozza.

Amennyiben az aktuális műsor vagy adó a magázó formát választja, érdemes előtte átgondolni, a meghívott milyen minőségben, milyen státuszban van jelen az éppen aktuális beszélgetésben, illetve az újságírónak tudatosítania kell saját pozícióját is: abból kellene kiindulni, hogy az újságíró diplomás, értelmiségi, aki egy beszélgetős műsorban, ahol fő funkciója a kérdezés, azaz a partner

beszélgetése, ott ő a hallgatót, a nézőt képviseli. „Ilyen helyzetben a távolságtartó és tiszteletadó nemtegeződés a helyénvaló” – írja Deme László a Nyelvi illetan c. kötetben. Tehát önözödni illik, főként ha a műsor politikai, közéleti, tudományos, kulturális tárgyú, illetve a meghívott kiemelkedően magas teljesítményéről ismert. Nem számít a partner neve, kora. Ebben az esetben az újságíró érezteti az alá-fölé rendeltségi viszonyt, ahol a vendég a fölérendelt, valahogyan így: „És erről ön mit gondol, igazgató asszony?”

A magázódás akkor ajánlott, amikor szimmetrikus viszonyt kellene fenntartania az újságírónak a beszélgetőpartnerével, úgymond oldalirányban használjuk. Ennek kedves formája a tiszteletteljes magázás, valahogyan így: „Péter bácsiéknál ez hogy van?” vagy „Julika, maguknál ez szokás?”

A kimondott szó mellett nagyon fontos a hangsúly is. Sokszor nem is annyira a maga vagy ön névmás használatával van a probléma, hanem a hangsúlyozásával. Mindkét esetben, ha túlnyomatékosítás jön létre, az az udvarias jellegből a nem udvarias, akár gúnyolódó hangnem felé mozdulhat el, valahogyan így: „Amerika, London, Párizs, maga, fiam, nem normális” – és azt hiszem, ezt egyik újságíró sem szeretné magára venni.

Szólj! s ki vagy, elmondom...

Nagy port kavart fel a temesvári polgármester és az újságírók vitája. Politikai hercehurca is lett belőle, olyan igazi. Pedig egy nyelvészszakértői vélemény is elég lett volna ahhoz, hogy helyére kerüljenek a dolgok a nyelvhasználat, a nyelvi illem, a nyilvános kommunikáció szempontjából.

Maga a beszédhelyzet egy sajtótájékoztató, melyet egy nagyváros polgármestere tart. Ennek alapvető funkciója, hogy a megnyilatkozó információkat szolgáltatson a sajtó képviselői számára. Menete nagyjából

a következő: a bevezető részben a nyilatkozó (szervező, szóvivő, itt a polgármester) felvezeti a témákat, amelyek miatt összehívták a tájékoztatót. Majd ezt követik a kérdések: az újságíró kérdez, a nyilatkozó válaszol. Műfaji elvárás: a bevezető legyen rövidebb, a kérdésekre szánjunk hosszabb időt.

Lássuk, mi történt pontosan: az említett sajtótájékoztató ideje 58 perc 59 másodperc. A polgármester az 50. perc 36. másodpercében ajánlja fel a kérdéses lehetőséget. Viszont monológjának kezdetén, azaz az 5. perc 48. másodpercében hangzik el az első

Fotó: debanar.ro



Temesvár polgármestere,
Nicolae Robu
médiamunkási
szerepkörben

kérdés egy újságírónő szájából, melyet a polgármester szó nélkül hagy, a kérdés megismétlődik 12 másodpercen belül, de ezt sem válaszolják meg.

A sajtótájékoztató 6. percének 7. másodpercében hangzik el egy újságírónő szájából a kérdés: De miért nem válaszol nekünk? A polgármester felelete: Mert nem akarok. És innen indul meg a vita: percekre keresztül próbálnak kérdezni az újságírók, főleg a nők, de a polgármester párhuzamosan beszél, teret sem adva a kérdések teljes értékű elhangzásának, mint ahogyan a válaszlehetőségnek sem.

Az újságírói kérdésekben nyelvhasználatilag (szóhasználat, hangsúly, udvariaság) semmi kivetni való sincs. A 7. perc 38. másodpercében a polgármester felemeli a hangját: Ne szakítsanak félbe! Igen? Majd egy női hang kérdőre vonja a város első emberét, hogy miért sértegeti folyton az újságírókat. Ekkor indul el a sajtóban is sokat idézett monológ a többféle prostitúcióról, arról, hogy van, aki csak annyit (keveset) képes felfogni a polgármesteri beszédből stb. A 9. perc 38. másodpercében elhangzik egy kérdés egy férfi szájából, s a polgármester őt családnevén szólítva válaszol, de az azt követő újságírónő kérdését figyelmen kívül hagyja, mire egyszerre többen is próbálnak kérdezni. Nem kapnak választ, hanem ismét rájuk szól a polgármester: Hagyják, hogy válaszoljak D. úrnak. Ő feltett nekem egy kérdést. Tiszteljük őket kollégájaként! De lehet, nem kollégák egymással.

A 14. perc 5. másodpercében jön egy újságírónő kérdés: De hát miért hazudik a te

mesváriaknak? Erre a válasz: Kisasszony, semmi hiteled nincsen. Semmi hiteled. Nincsen – és nem engedi, hogy a jelenlévők kérdezzenek. Közben, néhány újságíró elmegy, a 14. perc 33. másodpercétől csak férfihagot hallunk kérdezni, ezek nagy részére válasz is érkezik.

A 20. perc 35. másodpercében ismét megszólal egy nő, a kérdését nem értjük, mert a polgármester megemelt hangon beszél túl, majd kijelenti: Mindenki annyit fog fel, amennyire képes. A 24. perc 23. másodpercében szintén egy női hang kérdez, a válaszára: Ne szakítson, kérem, félbe! (...) Most előadok. (...) Ha ez megfelel, maradjon, ha nem, viszontlátásra! (...) Valószínűleg ennyit képes felfogni. Ennyit fog fel – az újságíró elmegy, miközben a polgármester kijelenti: A legerősebb sajtóorgánium vagyok Temesváron. Az újságírók nevetnek, kérdeznek és többen elmennek. Innen kezdve csak monológot hallunk, még a 33. perc körül egy hölgy kérdezne, nem kap választ. Végül, mikor még kb. 8 perc van hátra, a polgármester megadja az engedélyt: Ha vannak kérdések... – néhány férfi él a lehetőséggel, kapnak is választ.

A felvétel többszöri megtekintése után az alábbi észrevételeket tehetjük: (1) a polgármester nem tartja be a sajtótájékoztató műfaji elvárásait, inkább a sajtóközlemény modernebb változatát műveli. (2) szóhasználatában többször tesz sértő megjegyzéseket az újságírókra (prostituáltak, ennyit képesek felfogni stb.). (3) a párhuzamos beszéd agresszivitást sugall, tiszteletlenséget a kérdezők irányába. (4) a tegező stílus leminősítő eljárás itt, ezt támasztja alá a kisasszony szó kiemelése is, főként szembe állítva avval, hogy van, akit családnevén, urazva szólít meg. (5) a lekezelő beszédstílus elsősorban nem az újságíróknak szól, inkább az újságírónőknek.

A legtöbb helyen (román és magyar sajtóban egyaránt) szókimondónak nevezték a temesvári polgármestert, de ez a jelző az őszinte, leplezetlen, esetenként nyers kimondást jelenti. Itt viszont ennél többről van szó: sértegetésről, többszörös lekezelésről mind a szóhasználaton, mind a paraverbális (hangerő) elemeken keresztül, nem beszélve arról, hogy ha egy beszédeseményen a beszédidőt dominánsan uralja valaki, az szintén a hatalmi játszma jele. Ezek alapján pedig nem kellene politikai sárdobálásba kezdeni, mert ez a polgármesteri megnyilvánulás nem a politikai játszmák közé tartozik.

„Szentül hiszem, hogy nekünk volt igazunk”

„Nagy gond a magyar társadalommal, hogy mindenki azt a hírt fogadja el, ami az ő világnézetébe passzol.

Nem olvas más újságot, nem hallgat más rádiót, nem néz más tévét, mint ami a kedvence. Ezzel pedig saját magát fosztja meg az árnyaltabb képek és információk beszerzésétől. A gondolkodás lehetőségétől.”

Tóth Istvánnal, az áprilisban megszűnt Lánchíd Rádió munkatársával **Csiki Zsuzsanna** beszélgetett.

Az elmúlt napokat heves politikai viták jellemezték. Magyarországon és itthon, Erdélyben is egyaránt érezhető volt a választások keltette feszültség. A szavazótábor két hangsúlyosan ellentétes oldala közötti konfliktus még hosszú ideig éleződni fog. Bár a vélemények eltérőek, és a háttérben történő eseményekről mindenki másként vélekedik, vannak tények, amelyek mellett nem mehetünk el szó nélkül. Mégpedig az, hogy április 11-én két jelentős médiaorgánus megszűntetéséről adott hírt a sajtó: sem a *Magyar Nemzet* napilap, sem a *Lánchíd Rádió* nem folytathatja tovább működését. Tóth Istvánt, az elnémult Lánchíd Rádió műsorvezetőjét 18 éves korában kezdte érdekelni a rádiózás, tudatosan pedig a Budapesti Metropolitan Egyetemen kezdett foglalkozni vele. Bár kezdetben sportújságíróként készült, nem bánta meg döntését, amikor 22 évesen főállásban kezdett rádiózni, politikai témákkal foglalkozva. A sport iránti szimpátiája sem múlt el, ezzel kapcsolatban azt mesélte, időközben kialakult egy úgynevezett kettős szakmai tudat: a hírrádiós és a sportújságíró.

Mi a véleményed a jelenlegi politikai helyzet-ről?

Nekem személyesen eddig nem volt problémám a kormánypárti politikusokkal, csak a megnyilvánulásait találtam antipatikusnak, a megadott és gyakran meg nem adott válaszokat pedig megalázónak magamra és a szakmámra nézve. Etikailag pedig abszolút megkérdőjelezhetőnek a gazdagodásukat, amiért hiszem, hogy a nyilvánosság felé elszámolásal tartoznak. Most viszont nehéz függetleníteni magamat érzelmileg a történetektől, mert bár tulajdonosi döntés volt, hogy megszűnik a

rádió, de felülről véreztettek ki minket. A médiatörvénnyel, az elmúlt években elképesztő arányban a szektorba beöntött, ám csakis a kormánypártokkal szimpatizáló és az ő híreit, nekik megfelelően terjesztő médiumoknak kifizetett állami hirdetésekkel, amelyekkel teljesen eltorzították a piacot.

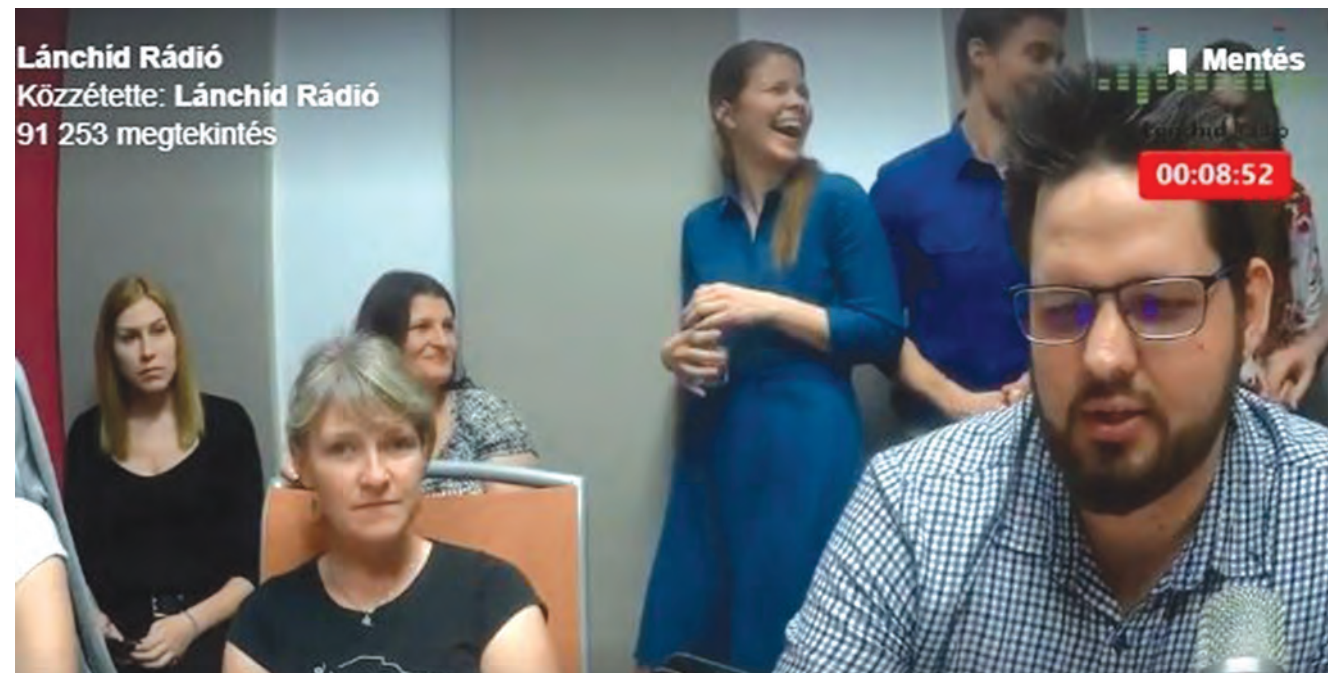
Idézd fel kérlek, a Lánchíd Rádiónál töltött éveidet.

Egészen érdekes közeg volt, sokszor inkább egy alkotói műhelyre emlékeztette az embert. Voltak vitáink, voltak feszültségek, de rendre megoldottuk ezeket. Nem egy óriási szerkesztőség volt, körülbelül ötven fő, akik közül a közvetlen munkatársad talán húsz ember, ez segített, hogy hamar kiismerd a másik rigolyait, és onnantól lehetett jól együtt dolgozni.

Mindenképpen színes társaság volt, korosztályt, születési helyet tekintve, hogy politikai nézetekről ne is beszéljünk. De ez utóbbit szerintem kifelé a hallgatók annyira nem érzékelték. Erre abból következtetek, hogy sokszor megkaptuk: Jobbik-rádió lett a Lánchíd. Pedig ez egy alapvetően nemzeti konzervatív eszméket valló szerkesztőség volt, ahol jól megfért a más irányból érkező hang, vélemény, kritika is. Volt magát abszolút liberálisnak valló kolléga, volt olyan, aki egyfolytában azt emlegette, milyen kár, hogy kivészett a magyar politikai palettáról a nemzeti érzelmű szocialista, meg persze olyan is, aki valóban a Jobbikkal szimpatizált. És csodák-csodája, ennyi világ- és politikai nézettel mégis sikerült együtt dolgozni és nagyrészt össze is barátkozni.

Tizenegy év után hallgatott el a Lánchíd Rádió. Te három évig dolgoztál ott. Meg tudnád fogalmazni, mi is van benned most, hogy vége lett?

Hullámozó az érzés. Nyilván számítottam és számítottunk arra a választás után, hogy ez nem az a közeg lesz, ahol a Lánchíd Rádió még sokáig folytathatja azt a fajta munkát, amit az elmúlt három évben csinált, csináltunk. De úgy voltunk vele, hogy majd hagyják, hogy szépen leketyegjen a frekvenciaengedélyünk határideje ősszel. A hirtelensége elég meg-



A Lánchíd Rádió stábjában
nyolc perccel az elnémulás előtt

lepő volt. A választás másnapján reggel kaptunk egy e-mailt, hogy a következő napon állománygyűlés lesz. Nyilván az ember sejtette, hogy nem lesznek jó hírek, mert számunkra az újabb kétharmados Fidesz-győzelem nem sok jóval kecsegtetett. Konkrétan arra utal, hogy bárhány korrupciós ügyet, flegma, nem törődöm, lekezelő választ és önmagának elmentmondó politikust mutattunk be, az emberek erre nem reagáltak. Nem jutott el hozzájuk, vagy még inkább: nem érdekelte őket. Vagy ahhoz eljutott, azoknak nem volt újdonság. Nagy gond a magyar társadalommal, hogy mindenki azt a hírt fogadja el, ami az ő világnézetébe passzol. Nem olvas más újságot, nem hallgat más rádiót, nem néz más tévét, mint ami a kedvence. Ezzel pedig saját magát fosztja meg az árnyaltabb képek és információk beszerzésétől. A gondolkodás lehetőségétől. Minket is, félek, csak az hallgatott, aki az elejétől a végéig úgy gondolta, hogy túl sok a simlis ügy a magyar kormányzat tevékenységében. De másokat nem sikerült megszólítanunk és így elgondolkodtatnunk. Tehát, visszatérve, összehívták a *Magyar Nemzet*tel közös állománygyűlést. Mivel este arról jelentek meg hírek, hogy vannak érdeklődők, potenciális vevők, ezért abban reménykedtünk, hogy az újság és talán-talán a rádió eladását is bejelentik. Ehelyett viszont jött egy nagy, meghatározó monológ a főszerkesztőtől, aki igazából a második mondatnál sem járt, amikor már csipogtak a telefonjaink: az *Index*en 10 óra 1 perckor lejött a közlemény. Nálunk jó 3 perccel később hangzott el a mondat, hogy vége. Szóval valami groteszk, fanyar humor volt még az egészben. Nehéz volt nem sírni. Kellott egy kis idő,

hogy összekapjam magam annyira, az utolsó anyagomat befejezzem.

És hogyan tovább?

Véleményem van, de nem lehet érzelemtől vezérelt a munka. Ezért most picit meg is vagyok löve. Most meg kell állni és lehiggadni. Utána folytatnám hasonló szerep körében, bár a talkrádiós-hírrádiós piac elég kicsi. Szóval izgalmas helyzet ez is.

Rettenetesen hiányzik, jó csapat volt, jól bejáratott munkakörülmények. Minden nyugtával, a lefagyó számítógéppel, az öregecske forgószekek nyökögésével és állandó hirtelen jött lesüllyedésekkel a gázrugók nem épp tökéletes állapota miatt.

Furcsa az egész. Sok félelmem van, sok dolog rágódom. Az egészben talán az a legrosszabb, hogy úgy érzem, vagyis inkább szentül hiszem, hogy nekünk van és volt igazunk, amikor azt mondtuk, hogy a fideszes politikusok korrupciós ügyeit fel kell tárnunk, hogy a hatalomgyakorlást, amit bemutatnak, kritikusán kell szemlélni és továbbítani a hallgatók felé. Tudom azt is, hogy jól végeztük a munkánkat – még ha voltak is bakik, meg voltak is olyan anyagok, amikkel talán mellényúltunk –, bár halkán jegyzem meg, sajtópert a három év alatt, míg itt voltam, nem vesztettünk, ennek ellenére nem ezen múlt. Ez nem tűnik túl igazságosnak, de nincs mit tenni. El kell fogadni, meg kell gyászolni, és fel kell dolgozni. Közben pedig teljesen nem szabad leállni, mert ki tudja, hogy utána vissza tud-e még szállni az ember a biciklire.

(forrás: *Erport.ro*)

Búcsú Horváth Andortól

Előkerestem a levelezésünket. Szomorúan, de olykor azért el-elmosolyodva olvastam át a 2010 márciusa és 2014 decembere közötti levélváltásainkat. Hetente írt, ugyanis 2010 februárjában, egyik találkozásunk alkalmával felkértem, indítson rovatot lapunkban. Na, de miről írjak, kérdezte. Nem szeretnék semmiféle határt szabni, sem tematikában, sem terjedelemben, számomra csupán az a fontos, hogy a tanár úr gondolkodásmódja, világlátása minél szélesebb körben ismertté váljon, feleltem.

Gondolkodási időt kért. Amikor néhány nap múlva felhívtam, igent mondott, én pedig abban a pillanatban nagyon büszke voltam magamra, arra, hogy sikerült meggyőzőnöm őt. Elmondta, hogy mi az elképzelése, majd abban is megegyeztünk, hogy hetente jelenik meg a rovat, amelynek az elnevezését is kitalálta már: Kép/ tár. Így indult útjára tehát 2010. március 13-án Horváth Andor Kép/tár című rovata a Szabadságban.

Tartalmas és hosszú együttműködés született a februári ötletemből. 2014 decembereiben tettünk pontot a rovatra, a hetente érkező szövegeket, valamint az ezeket kísérő rövidebb-hosszabb levélváltásokat kincsként őrzöm „postaládámban”. Néha csak egy-két szó állt a levélben, máskor néhány mondattal „röpítette” az épp aktuális szöveget, finom humorán most, levelezésünk újraelolvasásakor is kuncogtam.

Megesett, hogy személyesen mentem el, vagy épp akkori kollégámat, Ferencz Zsoltot küldtem el a lakására, mert, mint a telefonba elmondta, „rendetlenkedik” a számítógép, nem tudja e-mailben küldeni az írását.

Aláírása is változott, volt, hogy csak egyszerűen így írta alá a leveleket: h. a., legtöbbször pedig HAndorként. Ritkán, de előfordult a teljes név is: Horváth Andor. Megtörtént, hogy két hétre elutazott, ilyenkor „előredolgozott”, és egyszerre két-három rész érkezett a csatolmányban. Egyszer belebonyolódunk a számozásba, ugyanis mindig megszámozta az egyes fejezeteket, ezeket persze nem jeleztük a lapban és a weboldalunkon megjelenő rovatban, csupán a magunk számára jelöltük meg, hogy épp hányadiknál tartunk.

Persze találkoztunk „élőben” is gyakran, egy-egy rendezvényen, ilyen-olyan eseményen, legtöbbször pedig a 30-as buszon.



Mindössze két megállót mentünk együtt, de ez bőven elég volt arra, hogy a legfontosabb történeteket átbeszéljük.

2015. január 8-án írt levelemben boldog új évet kívánva, megköszöntem a jó és tartalmas szövegeket, azt, hogy annak idején hagyta magát meggyőzni, majd megkértem, gondolkodjunk közösen azon, hogy valamilyen formában továbbra is jelen legyen a lap hasábjain. Válaszát teljes terjedelemben idézem:

Kedves Kata!

Köszönöm a jókívánságokat. Hálás vagyok, amiért belevitt ebbe a rovat-kalandba, ami eleinte könnyed játéknak tetszett, de hamar megkomolyodott, nagy munkával járt, de sok elégtételt is hozott számomra. Ami az újabb felkérést illeti, örömmel fogadom, de egyelőre hagyom érlelődni. Belefogtam valamibe, és szeretnék rá sok energiát fordítani. Később persze elérhet mellette más is.

Sikeres évet kívánok!

Horváth Andor

A „Belefogtam valamibe, és szeretnék rá sok energiát fordítani” már a Magyarországra való kiköltözéséről szólt, legalábbis utólag így értelmezem ezt a mondatot. Kicsit már akkor elvesztettük őt, azt hiszem. Néhányszor még találkoztunk, amikor nagy ritkán Kolozsváron járt, és ismét számbavettük röviden a történeteket, majd mosolyogva elbúcsúztunk, de éreztem, lelkiileg megviselte ez a néhány év.

Kivételes egyéniség volt, szellemi kihívás volt vele beszélgetni, előadásait hallgatni. Halála óriási veszteség. Most mégis mosolygok magamban. Boldog vagyok, hogy ismerhettem, és büszke vagyok arra a különös, furcsa, megkockáztatom, talán barátságnak is nevezhető kapcsolatra, ami összekötött bennünket.

Isten vele, kedves HAndor!

Köllő Katalin

(Megjelent a kolozsvári *Szabadság* napilap április 14-i számában)

Tervek és díjeső – MSÚSZ kongresszus Kecskeméten

A Magyar Sportújságírók Szövetségének Kongresszusát Kecskeméten több mint 150 résztvevővel tartották meg, – a beszámolók szerint rekordot jelent a részvételi arány, – s ez a szám azt is magába foglalja, hogy jelen voltak a MÚRE mellett a Vajdasági és a Kárpátaljai magyar újságírók szervezeteinek képviselői is, de a lengyel az osztrák és a szerb sportújságírók szervezetének képviselői is. A Kárpát-medencét átfogó szemlélet fontosságát hangsúlyozta is beszédében Szöllősi György, az MSÚSZ elnöke, külön kitért arra, hogy szakmai segítséget kívánnak nyújtani a felvidéki, szlovákiai magyar újságíróknak, hogy létrehozzák saját újságíró szervezetüket és ennek legyen külön sporttagozata is.

A PRESSing csapata
a díjátadó ünnepség után



dékváltást is, és fedezheti az online sajtóban jelentkező szükségletet. Együttal bejelentették, hogy a Testnevelési Egyetem épületében lesz az MSÚSZ új székhelye is.

A MÚRE képviselőjében jelen volt a Pressing labdarugócsapat, amely az olimpiai alapelvet képviselte – a részvétel a fontos, nem az eredmény, de hadd hangsúlyozzam e rövid tudósításban is Miska Brigittának, a *Háromszék* munkatársának remek szereplését, mert egyetlen lányként a pályán – tudott gölt is löni!

A napirend legterjedelmesebb pontja a díjak átadása volt, örvedetesen sok díjat osztottak ki. A külhoni magyar újságírók közül Árok Ferenc vajdasági kollégánk kapott életműdíjat, – az újvidéki *Magyar Szó*-nál végzett több évtizedes sportújságírói munkája mellett számon tartották azt is, hogy az ausztráliai labdarúgók szövetségi kapitánya is volt néhány éven át. A díjazást bevezető-elemző hozzászólásában Szöllősi György név szerint kiemelte Kádár Zoltán és Szép Zoltán teljesítményét is, hogy korábban a rió-i, majd a téli koreai olimpiáról tudták az erdélyi magyar sajtót a helyszínről tudósítani.

Gáspár Sándor



A MÚRE 2018. évi, Szilágymegyei riporttáborának „főhadiszállása”,
a Kemsilvanum panzió Kémer község közelében

MÚRE-kötetek előkészületben:

Magyari Sára:

Takázás (publicisztikák)

Szilágyi Aladár:

Flandriától Lombardiáig (riportok)

Szilágymegyei riportkötet